

OPINTOJEN SISÄLTÖ

Säveltämisen opiskelu

Sävellystunneilla teemme musiikkia eri kokoonpanoille, tutustumme soittimiin monipuolisesti, teemme sävellysharjoituksia, kuuntelemme musiikkia ja luemme partituureja.

Lukukauden lopuksi pidämme säveltäjien kesken luokkatunnin, jossa jaamme ajatuksia musiikista muiden sävellysoppilaiden kanssa. Tavoitteena on saada musiikki soimaan paitsi omassa mielessä, myös vuorovaikutuksessa muusikoiden ja yleisön kanssa. Järjestämme opistolla ja opiston ulkopuolella sävellyskonsertteja.

Perusopinnot 1–5

Tavoitteena on ohjata ja kannustaa oppilasta toteuttamaan omia musiikillisia ideoitaan. Opetuksessa tuetaan oppilaan luovuutta ja omia näkemyksiä. Oppilasta rohkaistaan kritiikittömään ideointiin, jonka jälkeen harjoitellaan ideoiden musiikillisten ominaisuuksien arviointia ja niiden jatkotyöstämistä.

Perusopinnoissa harjoitetaan erilaisia työskentelytapoja mahdollisimman monipuolisesti: esimerkiksi improvisointia, tutustumista musiikin rakenteisiin, muotoihin ja sävellystyyppihin, luonnostelutekniikoiden hyödyntämistä, reflektovaa oman musiikin lähestymistä, ilmaisun laaja-alaisuutta esimerkiksi tekstin käsittelyn tai monitaiteiden kautta, lisäksi verkostoidutaan opistossa tai ympäröivässä yhteiskunnassa laajemmin. Opintokokonaisuuden aikana oppilas oppii nuotintamaan musiikkiaan käsin ja hallitsemaan jonkin nuotinnusohjelman. Tavoitteena on ennakkoluuloton suhtautuminen musiikin eri aikakausiin ja tyylipiirteisiin.

Perusopintojen tukiopinnot

Säännölliset ja tavoitteelliset soitonopinnot, yhteismusisointi ja musiikin hahmotustaitojen opinnot tukevat oppilaan musiikillista kasvua ja musiikillisen tietoisuuden kehittymistä. Perusopintojen aikana myös musiikkiteknologian ja äänityksen perusteiden opinnot toimivat erinomaisena sävellyksen tukiaineena.

Perusopintojen taidonnäyte ja arviointi

Perusopinnot 1: 1 pienimuotoinen teos, joka antaa kuvan oppilaan osaamisesta. Teos voi olla esimerkiksi omalle soittimelle.

Perusopinnot 2: 2 pienimuotoista teosta, jotka antavat kuvan oppilaan osaamisesta. Mukaan voi liittää pieniä sävellysharjoituksia.

Perusopinnot 3: 2-3 pienimuotoista teosta, jotka antavat kuvan oppilaan osaamisesta. Jos yksi teoksista on muodoltaan tai kokoonpanoltaan laajempi, teoksia voi olla 2. Yksi teoksista voisi olla sekakokoonpanolle (esim. monivärinen trio). Mukaan voi liittää pieniä sävellysharjoituksia.

Perusopinnot 4: 2-4 teosta, jotka antavat kuvan oppilaan osaamisesta. Jos 1-2 teoksista on muodoltaan tai kokoonpanoltaan laajempia tai monitaiteisia, teoksia voi olla 2-3. Mukaan voi liittää sävellysharjoituksia.

Perusopinnot 5: 3-5 teosta, jotka antavat kuvan oppilaan osaamisesta. Oppilas valmistaa vähintään yhden muodoltaan ja tai kestoltaan hänelle aiempaa laajemman sävellyksen, sovituksen tai soitinnuksen. Perusopinnot päättyvät soivaan taidonnäytteeseen, omaan sävellyskonserttiin, joka voi olla kokoelma perusopintojen aikana tehtyjä teoksia.

Arvioinnin tärkein tehtävä on ohjata ja kannustaa oppilaan opiskelua ja auttaa oppilasta ymmärtämään omaa oppimistaan, tunnistamaan vahvuuksiaan ja kehittämään työskentelyään.

Arviointi kohdistuu prosessiin, kokonaisuuden toteutukseen ja se tapahtuu estetiikkaa arvottomatta.

Syventävät opinnot

Syventävien opintojen tavoitteena on perusopintojen aikana omaksuttujen tietojen ja taitojen syventäminen, oman luonnostelutekniikan kehittäminen, käsityötaidon ja oman sävelkielen persoonallisten piirteiden ja esteettisten mieltymysten terävöittäminen sekä oppilaan musiikillisen identiteetin syventäminen. Opinnot tarjoavat myös valmiuksia säveltämisen opiskeluun korkea-asteella. Syventäviin opintoihin voidaan siirtyä, mikäli perusopintojen taidonnäyte on tehty säveltämisessä tai jossain instrumentissa.

Syventävien opintojen aikana oppilas valmistelee opettajansa ohjauksessa lopputyönään sävellysportfolion. Oppilas ja opettaja asettavat yhdessä tavoitteet lopputyölle. Portfolio sisältää muutamia keskenään erityyppisiä sävellyksiä, joista ainakin yksi teostyyppi on sellainen, joka ei sisälly perusopintoihin. Lisäksi portfolio sisältää oppilaan itse laatimat teoskuvaukset.

Syventävien opintojen tähtäimessä on oma sävellyskonsertti, joka heijastaa oppilaan kiinnostuksen kohteita. Konsertti voi keskittyä puhtaasti musiikkiin tai olla monitaiteinen, jolloin sävellys voi olla tiiviissä vuorovaikutuksessa esimerkiksi tanssin, näyttämötaiteen, kuvataiteen, akrobatian, pelien, animaation tai kirjallisuuden kanssa. Konserttikokonaisuudessa voi olla mukana myös perusopintojen loppuvaiheessa sävellettyjä teoksia.

Syventävien opintojen tukioinnit

Pääaineiset säveltäjät etenevät syventävien opintojen aikana instrumenttiopinnoissa perusopintojen loppuun.

Sävellysopintojen tueksi oppilasta kannustetaan opiskelemaan tarjolla olevia musiikin hahmotusaineiden osa-alueita mahdollisimman kattavasti esim. musiikinteoriaa, analyysiä, harmoniaoppia, orkestrointia, satsiaineita, musiikkiteknologiaa tai musiikkitietoa.

Mahdollisuuksien mukaan syventäviin opintoihin kuuluvat erilaiset sävellystyöpajat. Ne tuovat opintokokonaisuuteen merkittävän lisän ja ovat tärkeitä oppimiskokemuksia oppilaille. Oman musiikin harjoittelu ja esitykset muiden muusikoiden kanssa ovat olennainen osa säveltäjän kehittymistä.

Säveltämisen korkea-asteen opintoihin pyrkivät saavat valmennusta ja opinto-ohjausta tuleviin opintoihin sekä työelämään liittyen.

Syventävien opintojen taidonnäyte ja arviointi

Oppilas saa kannustavaa, rakentavaa, innostavaa ja oppilaan musikaalisuutta edistävää palautetta sävellyksistään, mahdollisista sovituksistaan sekä soitinuksistaan joka tunti ja oppii myös itse arvioimaan tekemiään ratkaisuja. Lukukauden päättävillä sävellyksen luokkatunneilla oppilas saa vertaispalautetta muilta sävellysoppilailta. Arvioinnin tärkein tehtävä on ohjata ja kannustaa oppilaan opiskelua ja auttaa oppilasta ymmärtämään omaa oppimistaan, tunnistamaan vahvuuksiaan ja kehittämään työskentelyään.

Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan lopputyölleen asettamat tavoitteet. Arviointi on työskentelyn, oppimisen ja osaamisen tarkastelua ja se kohdistuu koko prosessiin ja tavoitteiden saavuttamiseen. Arviointi tapahtuu estetiikkaa arvottamatta. Teoksissa ovat nähtävissä oppilaan persoonallisen ilmaisun lisäksi oppilaan sävellystekniset valmiudet.

Lopputyö voi olla konserttiesityksen, äänitteen ja partituurin yhdistelmä tai joku niistä.